

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

29 квітня 2021 р.

«Пономаренко»
Черкаси – 2021 р.

УДК 658.012.32 (063)

С 91

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 29 квітня 2021 р.). – Черкаси, Черкаський державний технологічний університет. Видавець Пономаренко Р.В., 2021. – 148 с.

Організаційний комітет конференції:

Григор Олег Олександрович	д. політ. н., доц., ректор Черкаського державного технологічного університету
Демиденко Віктор Вячеславович	к. е. н., доц., декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету
Гринько Тетяна Валеріївна	д. е. н., проф., декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Почтовюк Андрій Борисович	д. е. н., проф., декан факультету економіки та управління Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського
Горохова ЛюдмилаПетрівна	директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти
Фінагіна Олеся Валентинівна	д. е. н., проф., завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Манн Руслан Володимирович	д. е. н., проф., завідувач кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету
Захарова Оксана Володимирівна	д. е. н., проф., професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Проданова Лариса Василівна	д. е. н., проф., професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Буряк Євген Вікторович	д. е. н., доц., професор кафедри менеджменту Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського
Зінченко Ольга Анатоліївна	д. е. н., доц., професор кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Панкова Людмила Іллівна	д. е. н., доц., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Якушев Олександр Володимирович	к. е. н., доц., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 Проблеми і перспективи розвитку менеджменту та бізнес-адміністрування: теорія і практика	7
<i>Григор О.О.</i>	
СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	8
<i>Гаврилюк О.В.</i>	
ТЕХНОЛОГІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В БІЗНЕСІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	10
<i>Дорожкіна Г.М., Нагорна Ю.А.</i>	
ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ВИРОБНИЦТВА ПАСАЖИРСЬКИХ ВАГОНІВ	13
<i>Плаксюк О.А., Драган О.В.</i>	
АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	15
<i>Різніченко Л.В., Семеніхіна В.В.</i>	
НАВЧАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ	18
<i>Яценко Р.О., Панкова Л.І.</i>	
УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	20
СЕКЦІЯ 2 Теорія і практика управління соціально-економічним розвитком: підприємство, регіон, країна	23
<i>Фінагіна О.В., Горохова Л.П.</i>	
КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ АДАПТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	24
<i>Калашник О.В., Захарова О.В.</i>	
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ SWOT-АНАЛІЗУ, ЯК ЧИННИК ДОСЯГНЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	26
<i>Коваленко Ю.О.</i>	
ПІДХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	30
<i>Мартінович П.Г., Манн Р.В.</i>	
МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД	32
<i>Павловська А.С., Позняковський В.М., Довгун Я.О.</i>	
ІННОВАЦІЇ ТА ОСВІТА ЯК ЛОКОМОТИВ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	34
<i>Вишневська А.О.</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСТАННІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	37

ТА СВІТУ	
<i>Demydenko V., Rudenko O.</i>	
AGRICULTURE OF THE CHERKASY REGION: PROSPECTS OF THE INNOVATION IN TERMS OF MODERN CRISIS	41
<i>Павловська А.С., Поліщук Д.О., Оніщенко В.О.</i>	
АНТИКРИЗОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: ПРИНЦИПИ ПІДТРИМКИ МСБ	43
<i>Білик А.В.</i>	
МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	45
<i>Проданова Л.В., Недошовенко Ю.С.</i>	
ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ФОРСАЙТ-ПРОЦЕСУ	48
<i>Різник С.В., Шпильовий Є.О.</i>	
СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ РЕГІОНІВ ЯК ТРИГЕР РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ	51
<i>Sapelnikova N., Zhuravel B.</i>	
MANIFESTATION OF THE CRISIS IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE: ASSESSMENT AND PROSPECTS	53
<i>Жажина К.А., Подлужна Н.О.</i>	
ПОПИТ НА ТОРГІВЛЮ В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРІ В ПЕРІОД COVID-19	56
<i>Васілевська В.С., Харитоновна В.Ю.</i>	
КЛЮЧОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ	58
<i>Зелена М.І.</i>	
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА - ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ	60
<i>Зозуля Т.В., Дорошко В.І., Руденко О.А.</i>	
СВІТОВА ЕКОНОМІЧНА КРИЗА: ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	62
<i>Панова В.С., Козак А.С., Руденко О.А.</i>	
АНТИКРИЗОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ COVID-19	64
<i>Попович Н.І., Сакун Л.М.</i>	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	67
<i>Мальований Я.В., Руденко О.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ КРИЗИ	69
<i>Сергата М.М., Трояновський В.Є.</i>	
ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	72
<i>Фоміна О.О.</i>	
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЙНИМИ ДІЯННЯМИ	74

<i>Якушев О.В., Артёмов Д.Ю.</i> ВПЛИВ УРБАНІЗАЦІЇ НА ПРОЦЕСИ ПОБУДОВИ СМАРТ- ЕКОНОМІКИ В РЕГІОНІ	77
<i>Хижняк І.О., Олійник В.Ю., Кулик Л.А.</i> СОЦІОКУЛЬТУРНА СКЛАДОВА ВІТЧИЗНЯНОГО ІНСТИТУТУ БІЗНЕСУ	80
СЕКЦІЯ 3 Перспективи розвитку аграрного менеджменту	82
<i>Король І.В., Сергієнко О.А.</i> УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	83
<i>Харченко В.А.</i> СПОСОБИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ АГРОПІДПРИЄМСТВ	85
<i>Бітюк І.М., Подухайло Т.А.</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	87
<i>Khoroshun Y.</i> STATE REGULATION OF THE INVESTMENT ACTIVITY IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY OF UKRAINE	89
<i>Якушев О.В., Якушева О.В., Дмитренко Б.В.</i> УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	93
<i>Сергієнко О.А., Король І.В.</i> ПРОБЛЕМИ АГРОМАРКЕТИНГУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	97
СЕКЦІЯ 4 Новітні підходи до управління інноваційними та інвестиційними процесами	99
<i>Рубан Б.В., Хоменко М.М.</i> УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	100
<i>Барбанова І.С., Захарова О.В.</i> ГРУПУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	102
<i>Марченко О.</i> ІННОВАЦІЇ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ ІТ-СФЕРИ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	104
<i>Волянська-Савчук Л.В.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	106
<i>Панкова Л.І., Абакумова К.Л.</i> СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТРЕНДИ МАЙБУТНЬОГО В РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	109

СЕКЦІЯ 5 Сучасні технології бізнес-освіти та управління знаннями	112
<i>Зінченко О.А.</i>	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗНАНЬ В РЕАЛІЯХ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ	113
<i>Назаренко Ю.О.</i>	
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НОСІЇВ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ	115
<i>Загоруйко І.О.</i>	
СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ШОК ПАНДЕМІЇ COVID-19	118
<i>Козаченко М.В., Сіренко Ю.І.</i>	
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ЗВО	123
СЕКЦІЯ 6 Пріоритети розвитку менеджменту сфери послуг	126
<i>Дубіновський Д.В.</i>	
МЕНЕДЖМЕНТ В СФЕРІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	127
<i>Шерстюкова К.Ю., Кононенко О.В.</i>	
МІСЦЕ І РОЛЬ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	130
СЕКЦІЯ 7 Кластерна економіка: теорія і практика управління	133
<i>Панкова Л.І., Мартінович В.Г.</i>	
ІНТЕГРАЦІЯ ПІДХОДІВ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА КЛАСТЕРИЗАЦІЇ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ	134
<i>Фінагіна О.В., Почтовюк А.Б.</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ІМІДЖУ ТЕРИТОРІЙ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗНАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ РЕГІОНАЛІСТИКИ	136
<i>Марченко Л.Н., Юзвенко Я.С.</i>	
СТАТИСТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНТЕРНЕТА В СТРАНАХ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА	139
<i>Буряк М.Є., Буряк Є.В.</i>	
СКЛАДОВІ МЕХАНІЗМИ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	142
<i>Буряк Є.В., Мильніченко С.М.</i>	
ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНАЛЬНОГО КЛАСТЕРОУТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ: ІННОВАЦІЙНІ ВЕКТОРИ	144

протидії та запобігання корупції, проблема залишається невирішеною. Заважає реалізації положень нормативних актів здебільшого відсутність простору суспільної довіри до правоохоронних органів. Саме довіра виступає як норма, що регулює взаємовідносини суб'єктів господарювання та формує чіткі очікування результатів соціальної взаємодії. Серед ключових передумов творення простору суспільної довіри в Україні велике значення має необхідність врахування особливостей українського соціуму, стадії формування громадянського суспільства, переважних ціннісних орієнтацій господарюючих суб'єктів та їх інтересів, специфічних умов та можливостей їх трансформації на шляху розвитку демократичної держави.

Література:

1. Законодавство України. Офіційний вебпортал парламенту України. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

УДК: 332:334.01

Якушев О.В.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси*

Артёмов Д.Ю.,

*здобувач освітньо-наукового ступеня доктора філософії,
спеціальність 051 «Економіка»,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси*

ВПЛИВ УРБАНІЗАЦІЇ НА ПРОЦЕСИ ПОБУДОВИ СМАРТ- ЕКОНОМІКИ В РЕГІОНІ

Вплив глобалізації на показники урбанізації обумовлює надзвичайно важлива відмінність між нинішніми тенденціями і тенденціями минулого. Міста отримують більшість благ, принесених глобалізацією та поступовою інтеграцією економік країн світу. Люди прямують туди, де є робочі місця, які, своєю чергою, з'являються там, де здійснюються капіталовкладення і економічна діяльність. І те, і інше все частіше концентрується в містах, великих і малих, або навколо них. Однак далеко не всі міста створюють достатню кількість робочих місць, що дозволяє задовольнити потреби їх мешканців, число яких все збільшується. Місто - це унікальне середовище, яке здатне змінюватися, насамперед, завдяки зусиллям його жителів, які не бояться вдосконалювати суспільство завдяки впровадження технологічних благ, здатних створювати комфортне життя у місті. Йдеться про вплив урбанізації на процеси побудови смарт - економіки в регіоні [1].

Технології смарт - економіки – це, насамперед, інструмент підвищення туристичної привабливості сучасних регіонів. В результаті застосування технологій смарт - економіки в містах стають активними та поширеними такі компоненти, як: велика кількість точок доступу до Wi-Fi; послуга з обміну автомобільними засобами; доступ до державних послуг в режимі он-лайн, що відзначається своєю швидкістю та уникненню «живих черг»; безперервне та стабільне покриття 4G; система руху транспорту, оптимізована до умов сучасного суспільства; практична відсутність трафіку на дорогах; активні технології утилізації та переробки сміття відповідно світових екологічних норм; можливість прийняття участі громадян у вирішенні важливих соціальних питань, у тому числі тих, що стосуються розвитку міста; встановлення та використання екологічно чистих джерел енергії тощо.

Яскравими прикладами надбань самарт - економіки є такі: зменшення дорожніх заторів завдяки отримання світлофорами від датчиків та автомобілів необхідної інформації; можливість «спілкування» автомобілів із паркоматами і зарядними станціями для електромобілів (EV) та направляти водіїв до найближчого місця для зарядки; здатність «розумних» сміттєвих баків повідомляти відповідні компанії про необхідність переробки відходів; можливість громадян міста завдяки цифровим особистим даним та посвідчення водія у смартфоні швидко та зручно користуватися послугами міста та місцевого самоврядування [2].

На сьогодні майже половина всього світового населення проживає в містах. Це близько 4,2 мільярда жителів. Прогнозується подвоєння кількості міського населення до 2050 року, тобто майже 7 із 10 людей у світі житимуть у містах.

Близько 80% світового ВВП генерується саме в містах, а тому урбанізація може сприяти збільшенню продуктивності праці, дозволяючи впроваджувати інновації та нові ідеї для населення міст, тим самим змінюючи застарілі форми управління містами шляхом впровадження смарт – економіки.

Однак динаміка урбанізації зазнає перешкод, щоб рухатися вперед, наприклад, задоволення прискореного попиту на доступне житло, добре зв'язані транспортні системи та іншу інфраструктуру, основні послуги, а також робочі місця, особливо для майже 1 мільярда бідних міських жителів, які мешкають у неформальних поселеннях бути поруч із можливостями. В результаті наростання конфліктів 60% примусово переміщених людей проживають у міських районах.

Розширення використання земель у містах швидше росту населення майже на 50%, що, за передбаченням експертів, за тридцять років додасть світові 1,2 млн. км² нової міської забудованої території. Це впливатиме на землю та природні ресурси, що призводить до небажаних наслідків; міста споживають дві треті частини світового споживання енергії і порожують більш як 70% викидів парникових газів.

Також міста, на жаль, активно змінюють клімат, що тягне за собою ризик катастроф. Майже півмільярда міських жителів проживають у прибережних

районах, збільшуючи свою вразливість до штормових сплесків та підвищення рівня моря. У 136 найбільших прибережних містах проживає 100 мільйонів людей, або 20% їх населення, та активи на 4,7 трлн. Близько 90% міської експансії в країнах, що розвиваються, знаходиться поблизу районів, схильних до небезпеки, і будується за допомогою неформальних та незапланованих поселень.

На сьогодні міста перебувають на передовій боротьби з епідеміями. Пандемія COVID-19 показує, наскільки якісно здійснюється планування і управління містами, і як це впливає на рівень, в якому кожне місто здатне функціонувати, особливо в кризові часи.

Національним та місцевим органам влади належить відігравати важливу роль, щоб зараз вжити заходів, сформувані майбутнє свого розвитку та створити можливості для всіх [3].

Можливість використання смарт – економіки в регіонах залежить від багатьох факторів. Насамперед, це – фінансові ресурси міст, обізнаність громадян у функціонуванні сучасних інформаційних технологій, ініціатива з боку громадян щодо їх впровадження, а також достатня кількість неофіційних голосів «за» впровадження смарт - технологій від жителів міст.

Ми пропонуємо такі заходи щодо впровадження та досягнення ефективності функціонування смарт - економіки в системі розвитку регіонів України: переосмислення ролі адміністративних органів міст в житті кожного громадянина як користувача «розумними» інформаційними технологіями; залучення громадян до вирішення важливих для міста питань у державних, громадських та бізнес інституцій; поступова заміна застарілих систем управління містами новітніми автоматизованими системами; всебічне заохочення груп громадян, які всіляко ініціюють впровадження інноваційних моделей функціонування сучасного міста; створення всеосяжної стратегії даних і платформ даних для реалізації проєктів в даному напрямку; отримання політичної підтримки проєктів розвитку міста, що передбачають інтеграційні процеси в сучасне суспільство; створення системи управління процесами впровадження інноваційних технологій конкретного міста; розробка взаємопов'язаних комплексних підходів до реалізації проєктів «розумних міст» з метою охопити якомога більше сфер життєдіяльності громадян в містах.

Завдяки запропонованим заходам і є можливим досягнення успіхів у будь-яких аспектах адаптації системи смарт - економіки в регіоні. Значне економічне зростання та потенціал, який приносить технологія смарт - економіки для будь-якого міста і для людства загалом, можливо реалізувати виключно дотримуючись правильного підходу та завдяки підтримки з боку як громадян, так і держави.

Література:

1. Ящишина І.В., Коновалова М.В. Концепція SMART CITY та її реалізація в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Економіка міста та урбаністика», КНЕУ, березень 2018 р. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/24388/236-239.pdf;jsessionid=D68D0552339B11A88CD4BE909ABCADB1?sequence=1>

2. What is a smart city? URL: <https://www.thalesgroup.com/en/markets/digital-identity-and-security/iot/inspired/smart-cities>

3. Urban Development URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/urbandevelopment/overview>.

УДК 332.146:330.

*Хижняк І.О., Олійник В.Ю., Кулик Л.А.,
здобувачі освітнього ступеня магістр,
спеціальність 073 «Менеджмент»,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси*

СОЦІОКУЛЬТУРНА СКЛАДОВА ВІТЧИЗНЯНОГО ІНСТИТУТУ БІЗНЕСУ

Людство, починаючи з епохи рабства, активно формувало моделі ділового середовища відповідно до стрижневих економічних інтересів влади: забезпечення цільової дії держави, системного контролю за діяльністю в регіонах. Особливої гостроти набували питання економічної, політичної, ідеологічної, військової, соціальної безпеки

Досить коротка історія бізнесу в Україні характеризується великим динамізмом. Відроджене на рубежі 80-х - 90-х рр., бізнес-середовище сьогодні відіграє стрижневу роль в економічному розвитку країни й вирішенні соціальних проблем. Розкриваючи питання щодо сутності бізнес-середовища та історії його теоретичного осмислення в Україні, варто враховувати три обставини [1, с. 9].

По-перше, цей інститут не так давно став легітимним (порівнянно з країнами Європи, де певний бізнес має історію багатьох поколінь). Підприємницька діяльність ще не певною мірою інституціоналізована, межі цього шару дуже розпливчасті.

По-друге, існує різниця в підходах до бізнес-середовища з погляду юриспруденції і з погляду інших соціально-економічних наук, таких як економічна теорія, соціологія тощо. Здійснення бізнес-функцій в Україні трактується досить вільно, й найважливішим моментом її вважається «отримання прибутку». У зв'язку з цим до індивідуальних бізнесменів зараховують вуличних торговців і т.д., що не відповідає описаним вище характеристикам бізнесмена як людини, що володіє нестандартним мисленням. Це спотворення терміна в законодавчих актах пов'язано, на нашу думку, з неможливістю економічної політики держави забезпечити зайнятість населення та гідну соціальну допомогу.

По-третє, трансформація економіки України збіглася в часі з глобальними змінами в розвинених країнах, які виступили на поріг інформаційного

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

(українською мовою)

В авторській редакції

Підписано до друку 18.05.2021 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк цифровий. Гарнітура Times New Roman.

Умов. друк. арк. 8,5. Обл. вид. арк. 4,3

Тираж 50 прим.

Видавець ФОП Пономаренко Р.В.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
Серія ДК № 3863 від 19.08.2010 р.
18000, Україна, м. Черкаси, вул. Смілянська, 120/1,
тел./факс: (0472) 63-69-15, 50-30-03
e-mail: druk_r@ukr.net
www.everest.ck.ua

Віддруковано і виготовлено
в друкарні ФОП Пономаренко Р.В.,
18000, Україна, м. Черкаси, вул. Смілянська, 120/1,
тел./факс: (0472) 63-69-15, 50-30-03